

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

6. De Famulorum furtis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80586)

CAPVT VI.

De Famulorum furtis.

30
Quando delinquit famulus, & quando potest à lethali excusari.

ECCAT famulus furti delicto auteris aliquid in notabili quantitate à domino suo. At potest à lethali excusari, quando minimam quantitatem victualium successiue foratur, que progressu temporis fit notabilis, modo illam proprium conuertat in vsum. Si verò accipiat notabilem quantitatem victualium, ad ludendum, diuendum, vel consumendum cum externis, furti vitio delinquit. Quia dominus censetur inuitus non solum quoad modum accipiendi, sed etiam quoad rei substantiam. Nauar. *sum. c. 17. n. 38. Nauarra de restit. l. 3. c. 1. p. 3. d. 6. n. 220. Lessi. lib. 2. cap. 12. dub. 8. num. 48.*

31
Si famulus non sit custos non tenetur ex furtis is, dominum de a i. non famulorum furti admovere.

Quando duo eiusdem familiæ sunt famuli, quorum vni curam pœnus custodiendæ de- mandata est, alteri non est: est vitæque charitatis lege furti debeat impedire, si facile, & si ne proprio valeat incommodo, ex iusticia tamen seime è solum, qui curam pœnus gerit ad restitutionem obligatur, si domino non manifestet alios famulos sæpius sua ex officina furari. Nauar. *sum. c. 17. n. 136. Lessi. l. 2. c. 13. n. 75. Laym. l. 3. sect. 5. tract. 2. cap. 5. num. 6. Diana part. 3. tract. 6. resol. 18.*

CAPVT VII.

De furtis Religiosorum.

32
Quando Religiosus ex bono monasterij ac i. p. i. lethali- ter delinquit.

RELIGIOSVS ex bonis Monasterij in notabili capiens quantitate, peccat lethali- ter, si res ablata necessaria non sint; aut si sint, superior tamen concederet, si peteretur. Quia contra votum paupertatis agit, dominij actum exercens. Azor. *tom. 1. l. 12. cap. 1. q. 6. Petr. Nauar. de restit. lib. 3. c. 1. num. 195. Molina de contr. d. 276. Manu. tom. 2. sum. cap. 11.*

33
Et quando non.

Certe si res ablata talis esset, quæ necessaria ad vsum Religiosorum priuatorum censeretur, verbi gratia, cibaria, vestes, medicina, &c. & sua necessitate proposita, adhuc superior concedere nolleret, accipiendum non delinqueret, nec ad restitutionem teneretur. Quia tunc superior est irrationabiliter inuitus, & Religiosus habet ius sibi succurrendi, id iure naturæ dicente. Quando autem superior iuste necessitati illius non consulit ex monasterij bonis, eo quod inopia, eo oppresso, nequeat: & id eo taxantur vnicuique subdito iuxta monasterij facultates exhibenda: tunc nequit Religiosus

aliqua ex conuentu usurpare, vt sibi prouideat, absque proprietatis peccato, & restituendi obligatione. Quia tunc tradita ratio non militat; eo quod licentia non sit debita: Sed iuste denegetur, alitque Religiosis indigentibus iniuste detrahatur. Sanch. *l. 7. Decal. c. 19. num. 54. post Baldum & alios.*

Ea igitur quantitas necessaria est, & sufficit ad delinquendum lethali- ter Regularis, sine superioris licentia detrahens, seu usurpans: quæ necessaria est, & sufficit in secularibus, ad materiam furti grauem constituendam. Sic Doctores communiter. Sed placet Miranda in *manuali Prælat. tom. 1. qu. 28. art. 17. concl. 2. do- cens*, quantitatem notabilem in Regularium furtis esse in particulari pro tempore, loco, Religione, personarum, & aliarum circumstantiarum differentia, arbitrioque prudentis determinandam. Consule *Dianam p. 1. de pauper. Relig. resol. 16.*

Religiosus accipiens ad proprium vsum comestibilia, etsi ad quantitatem notabilem deueniat, mortaliter non delinquit. Quia furti eiusmodi minima in tali materia non continentur, & in eo modo sic paulatim hæc accipiendi, non est superior inuitus. Attamen si ille expressè prohiberet sub pœna furti, aut proprietatis talium rerum acceptionem, posset esse peccatum lethale in monasterij Ordine, in quibus viget altissima paupertatis vlti. Bonac. *de larg. muner. d. 1. pun. 5. n. 6. Fernand p. 1. c. 6. §. 2. n. 12. Diana p. 1. tr. de pauper. relig. resol. 13. Barth. de S. Fausto thesaur. lib. 8. qu. 110.*

Religiosus, qui rem in ea quantitate accipit, quæ ad peccatum lethale furti sufficit contra septimum præceptum, siue sit vlti consumptibilis, siue non, & dedit alicui extra monasterium, peccat mortaliter, & ad restitutionem tenetur tam ipse, quam recipiens, si res extat. Si autem res consumpta sit, tenetur qui accipit restituere quantum ex illa ditior est factus, seu quantum alias expendisset, si res illa consumpta non esset. Profecdo Religiosus, qui rem alienauit, aut ipemet, sine licentia, vel necessitate consumpsit, non tenetur propriè restituere: sed debet admonere recipientem, vt ipse restituat: & si aliquos ex debita licentia redditus habeat, & iis debet restituere. Corduba *sum. q. 109. Bonac. de larg. muner. d. 1. pun. 3. num. 6. & 7. Sayr. in Clau. lib. 9. cap. 16. num. 21.*

Religiosus voto paupertatis adstrictus non computandus est cum filiis familiæ ditissimorum parentum, sed cum iis, qui mediocriter diuites sunt, vt inde colligas, quam quantitas respectu illorum circa danda, accipiendâ, vel appropriandâ sibi de rebus monasterij ad furtum mortale sufficiat. Vnde sicut vltimus, non peccare lethali- ter filium, si à parentibus clam quantitate quinque vel sex argenteorum suffuretur, ita sentiendum de Religioso: nisi alia minor sit à superioribus assignata. Caspensi. *tractat. 18. d. 5. section. 7. num. 56.*

34
Ea quantitas est necessaria ad furtum lethale e Religiosis, quæ sufficit in secularibus, ad materiam furti grauem constituendam.

35
Non dicitur qui grauitur in comestibilia furti.

36
Quid si filius extra monasterium datus.

37
Computandus est Religiosus circa hæc cum filiis mediocriter diuitis parentum.